

Euroopa Liit on hetkel parim rahvusvaheline organisatsioon, kes suudaks hoida ära uue sõjalise konflikti puhkemise Gruusia ja selle separaatpiirkondi toetava Venemaa vahel, ütles Eesti president Ilves, vastates uudisteagentuuri BNS küsimustele.

**Lõuna-Osseetia esmaspäevane otsus sulgeda läinud aasta augustis *de facto* joonel tõmmatud piir Gruusiaga, Vene vägede kõrgendatud lahinguvalmidus ja Lõuna-Osseetia liidri väited, et Kazbegi on põline osseetide ala, on tõstnud pinged Gruusias kõrgele. Kas president Ilves näeb uue sõjalise konflikti puhkemise ohtu Gruusias?**

Kahjuks on sõjalise konflikti oht hetkel täiesti reaalne. Minu hinnangul on konflikti taaspuhkemist välditud eelkõige seetõttu, et Gruusia pool ei ole allunud provokatsioonidele. Kõige häirivamaks siinjuures on see, et Venemaa ei ole nõustunud tõhusa rahvusvahelise missiooniga piirkonnas, blokeerides ÜRO ja OSCE missioonide mandaadi pikendamise, mis aga tõstab konflikti võimalikkust oluliselt. Siiski ei ole veel põhjust väita, et sõjaline konflikt on vältimatu, aga seda on kõige kergem ära hoida senisest suurema rahvusvahelise kohaoleku kaudu.

Samuti on oluline, et Venemaa täidaks enda poolt allkirjastatud Sarkozy rahuplaani. Eelkõige tähendab see, et Venemaa viiks oma väed konfliktieelsetele positsioonidele. Ka peaks EL-i vaatlejad saama rahulikult tegutseda mõlemal pool ajutist administratiivjoont, paraku on Venemaa ka selle võimaluse seni blokeerinud.

**Mulluse Augustisõja järel heideti Euroopa Liidule ja ka NATO-le ette liiga leebet ja ka hilinenud reaktsiooni Venemaa sõjalisele agressioonile Gruusias. Kas Euroopa Liit - vaatamata ühtse välispoliitika puudumisele - on suuteline taolisi konflikte nüüd paremini ennetama, kui mullu augustis?**

Ei saa väita, et Euroopa Liidul täielikult puuduvad ühtsed seisukohad välispoliitika küsimustes. Eelmise aasta augustis oli Euroopa Liidu ja tollase eesistujamaa Prantsusmaa presidendi Sarkozy tegevusel kindlasti väga oluline mõju sõjalise konflikti lõpetamisel Kaukaasias. Mõistagi sõltub paljugi Euroopa eesistuja tegevusest. Olen veendunud, et praegune eesistuja - Rootsi - on hästi kursis regioonis toimuvaga ning Euroopa Liit suudab seekord tegutseda selle nimel, et võimalik relvastatud konflikt ei korduks.

**Milline rahvusvaheline organisatsioon oleks kõige tõhusam konfliktireguleerija, et ennetada Gruusia-Venemaa uut relvakokkupõrget?**

Antud hetkel on selleks ilmsesti ikkagi Euroopa Liit, kasvõi juba sellest tulenevalt, et ülejäänud organisatsioonide kohaloleku on Venemaa blokeerinud. Küsimus on eelkõige selles, kellel on võime mõjutada Venemaa ja ka Gruusia käitumist. Kindlasti on üks selline struktuur just EL. Oluline on kahtlemata ka USA roll, selles mõttes jääb mulle arusaamatuks, miks Venemaa on vastu Ühendriikide vaatlajate saabumisele Gruusiasse.

**Milline saab olla ja on Eesti roll selliste "kuumalt külmutatud" konfliktide maandamisel?**

Eesti peaks vastavalt võimetele panustama oma ressursse nende konfliktide reguleerimisse. Nii tegevusega rahvusvahelistes organisatsioonides, kui ka vastavatel rahutagamis-missioonidel. Kuna meie huvides on stabiilsus Euroopa Liidu lähinaabruses, eriti Kaukaasias, siis kahtlemata on selline tegevus nimetatud regioonis üks meie prioriteete.

Vabariigi Presidendi Kantselei

avalike suhete osakond

tel 631 6229